

Al eens gedacht aan pijpfitten?

Veel mensen zijn door de coronapandemie gedwongen om uit te kijken naar ander werk. De drempel om een nieuw vak te leren kan hoog zijn, maar er zijn vele mogelijkheden om laagdrempelig te beginnen. Een van die mogelijkheden is de opleiding tot pijpfitter. Norbert de Groot, docent bij TSH Vakopleidingen, ziet dat het vak van pijpfitter een goede opstap kan zijn voor een succesvolle loopbaan in de techniek.

door Margriet Wennekes, fotografie Oscar van der Wijk

Voordat Norbert de Groot in dienst kwam bij TSH Vakopleidingen, werkte hij als opleider bij vakscholen van grote aannemers. Als doorgewinterde vakman en ervaren opleider heeft hij zijn cursisten veel te bieden. Zelf begon Norbert zijn loopbaan dertig jaar geleden, als tekenaar/constructeur in de machinebouw. Geleidelijk aan kwam daar het opleiden bij. “Ongeveer vijftien jaar geleden, bij de voormalige bedrijfsschool van Wilton Feyenoord, kreeg ik voor het eerst te maken met bbl-trajecten (werkend leren). Sindsdien ben ik gegrepen door opleidingen. Ik vind het heel leuk om jongens van een jaar of 16 langzamerhand steeds serieuzer in hun werk te zien worden en ze daarbij te begeleiden. Ik ben ook zelf opleidingen gaan schrijven, zoals de opleidingen tot pijpfitter niveau 2 en 3.”

Verschil met loodgieter

Wat doet een pijpfitter precies? “Ik leg het altijd uit aan de hand van de verschillen met een loodgieter. Een loodgieter maakt ook leidingen, maar deze werkt vaak bij je thuis, met koperen leidingen en met koppelingetjes om deze leidingen te verbinden. Een pijpfitter werkt altijd in de industrie, maakt grotere leidingwerken, vaak uit staal, en doorgaans worden geen koppelingen gebruikt om delen te verbinden, maar lassen. Flenzen worden aan de pijpen gelast en vervolgens aan elkaar geschroefd. Het werken in de industrie brengt extra hoge veiligheidseisen met zich mee. Die eisen liggen sky high. Ook dat nemen we in de opleiding mee.”

Samenwerking met lasser

Pijpfitters zijn voornamelijk werkzaam in de scheepsbouw (marine), de voedingsmiddelenindustrie en de (petro)chemische industrie. “Bij veel aannemers in de industrie werken

fitters en lassers nauw samen, in vaste koppeltjes. De fitter meet de pijp in, maakt de lasnaadvoorbereiding, en zorgt ervoor dat alles zodanig is voorbereid dat de lasser zonder problemen kan gaan lassen. Vaak zie je twee pijpfitters samenwerken met één lasser.” Zouden pijpfitters dan niet zelf kunnen lassen? “Nee, pijpfitten en lassen wordt over het algemeen gezien als twee totaal verschillende zaken. Aan de lassen in een industrieel leidingsysteem worden enorm hoge eisen gesteld. Pijpfitters maken soms wel hechtlassen, maar ze zijn voornamelijk bezig met het inmeten, vermaken en monteren van leidingen, het maken van isometrische tekeningen, het ontwerpen, vervaardigen en monteren van supporting. De lassers die ik ken, willen vaak alleen maar bezig zijn met lassen: alle voorbereidende werkzaamheden worden gedaan door de fitter.”

De opleiding

Wat leert een pijpfitter bij TSH Vakopleidingen? “Het traject bestaat uit theorie en praktijk. In de theorielessen leer je welke typen flenzen, lasbochten en T-stukken er zijn, hoe en waarom een lasnaadvoorbereiding te maken, omgaan met meet- en stelgereedschappen, en het lezen van iso-

metrische tekeningen. Dit zijn ontwerptekeningen in 3D-perspectief. In de praktijk leer je vanaf tekening een pijp te bouwen. Die tekening is enorm belangrijk: het is het communicatiemiddel tussen de ontwerper en degene die het gaat maken.”

Bij veel aannemers in de industrie werken fitters en lassers nauw samen, in vaste koppeltjes. De fitter meet de pijp in, maakt de lasnaadvoorbereiding, en zorgt ervoor dat alles zodanig is voorbereid dat de lasser zonder problemen kan gaan lassen.

Durf te vragen, heb een actieve houding, toon belangstelling en wees niet te terughoudend. Met de goede mentaliteit kom je er altijd wel.

Ruimtelijk inzicht

Er is geen ervaring of vooropleiding vereist om aan de opleiding tot pijpfitter op mbo-niveau 2 te kunnen beginnen, maar je moet er wel een zekere aanleg voor hebben, vertelt Norbert. “Veel ruimtelijk inzicht, goed kunnen rekenen en secuur werken zijn belangrijke vaardigheden.” Het bbl-traject dat leidt tot een diploma op niveau 2 duurt bij TSH 60 dagen, waarvan het grootste deel praktisch. Dat vraagt een goed samenspel tussen de school en het bedrijf waar de (toekomstige) pijpfitter werkt. Daarnaast is Technicom betrokken als faciliterende organisatie. “TSH wilde al langer iets doen met de opleiding Pijpfitten. Aangezien het een erkende mbo-opleiding betreft, is samenwerking met het regulier onderwijs vereist. Meestal is dit een ROC, maar wij werken samen met Technicom, een private mbo-instelling. Dit heeft als voordeel dat we heel flexibel kunnen zijn. De hele opleiding, ook de theorie, verzorgen we in eigen huis. Instromen kan gedurende het hele jaar, iets wat bij een ROC vaak lastig is.”

Perspectieven

Wie van start gaat als pijpfitter heeft vele mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. “Enerzijds kun je je specialiseren, via allround pijpfitter tot werkvoorbereider, hoofd uitvoerder of projectleider. Je kunt er ook voor kiezen om je lasdiploma's en certificeringen te behalen en verder te groeien in lastechnische richting. Of je gaat meer richting QA/QC door vervolgoopleidingen te kiezen in het NDO of de inspectie (I&K2). Werk en mogelijkheden genoeg dus.”

Zij-instromer

Niels Doodeman (32) had een koksdiploma, maar op zijn 28e besloot hij zich te laten omscholen. “Ik had inmiddels een jong gezin en kreeg moeite met de werktijden in de horeca. Daarom ging ik op zoek naar iets anders.”

Via een vriend kwam hij terecht bij Visser & Smit Hanab, waar hij begon aan de opleiding tot pijpfitter niveau 2. Als assistent-pijpfitter werd hij gedurende een jaar gekoppeld aan een vaste collega om het vak te leren. “Na een jaar te hebben meegelopen op allerlei projecten was het tijd voor meer zelfstandigheid waardoor ik mezelf verder kon ontwikkelen. In januari 2019 ben ik begonnen met de opleiding mbo-niveau 3 en deze heb ik in december 2020 afgerond.” Nu is Niels meewerkend voorman bij Visser & Smit Hanab, maar hij wil meer. In september gaat hij beginnen bij ROC Midden-Nederland met de mbo-4 opleiding tot Technisch Leidinggevende. “Ik hecht erg aan het behalen van een diploma, en nu ik weer geleerd heb om te leren, wil ik door.” Niels heeft een duidelijk einddoel voor ogen: “Ik wil uitvoerder worden óf projectleider.”

Voor mensen die belangstelling hebben gekregen voor het volgen van een opleiding tot pijpfitter heeft deze zij-instromer nog wel een advies: “Durf te vragen, heb een actieve houding, toon belangstelling en wees niet te terughoudend. Met de goede mentaliteit kom je er altijd wel.”